

TÜRKİYE’DE TEZ VE MAKALE OLARAK YAYIMLANMIŞ GİTAR ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN FARKLI YAKLAŞIMLARIN İNCELENMESİ¹

Gökhan EM² Sadık YÖNDEM³

Özet

Günümüzün en popüler çalgılarından bir tanesi olan gitarın öğretimi hem genel hem mesleki hem de özengen müzik öğretiminde yaygın biçimde yapılmaktadır. Gitar öğretim sürecinde eğitmenler öğrenciden, çalgıdan ve öğretim yöntemlerinden kaynaklanan birçok problem ile karşılaşmaktadırlar. Bunlar; sağ ve sol el problemleri, eşgüdümlü nota takibi, öğrencinin gitara yeteri kadar vakit ayırmaması vb. gibi sıralanabilir. Bu problemleri önlemek için araştırmacılar gitar öğretiminde farklı yöntemler kullanmayı denemiş ve önermişlerdir. Bu araştırmanın amacı; Türkiye de yayımlanmış farklı gitar öğretim yaklaşımlarını inceleyerek gitar eğitmenlerine ve gitar öğrencilerinin dikkatine sunmaktır. Araştırmada, nitel bir araştırma yöntemi olan betimsel analiz yöntemi kullanılarak “doküman analizi” yapılmıştır. Bu amaçla farklı gitar öğretimi yaklaşımları hakkında yayımlanmış makaleler ve tezler analiz edilmiştir. Yayımlanan yaklaşık 6 gitar yaklaşımına ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular araştırmada sunulmuş ve bazı değinilmeyen problemler hakkında öneriler getirilmiştir. Araştırmanın, gitar öğretiminde sorun yaşayan eğitimcilere ulaşarak hem gitar öğretim sürecinde yaşanan sorunlara ışık tutacağı hem de yeni yöntemlerin kapısını aralayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gitar, yöntem, çalgı, öğretim, teknik

THE ANALYSIS OF DIFFERENT APPROACHES USED IN GUITAR TEACHING IN TURKEY

Abstract

The teaching of guitar, which is one of the most popular instruments of our time, is widely carried out both in general and professional music as well as volunteer music. Instructors come across with several problems resulted from students, instrument, and teaching methods. These problems can be listed as right and left hand problems, coordinative musical note following, student’s lack of time to practice guitar etc. In order to prevent these problems, researchers have tried and suggested different methods in guitar teaching. The purpose of this study is to analyze different guitar teaching approaches published in Turkey and to present them to the attention and use of guitar instructors and students who aim to progress in guitar. As being one of the qualitative research methods, descriptive analysis method was used in the study, and “document analysis” was carried out. In accordance with this aim, articles and theses published about different guitar teaching approaches were analyzed. Approximately 6 published

¹ Bu çalışma 1. Uluslararası Müzik Araştırmaları Öğrenci Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur. (28-30 Mart 2018) Kırıkkale Üniversitesi

² Yüksek Lisans Öğrencisi. gokhanem@hotmail.com

³ Doç. Dr. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü.
sadyon2002@yahoo.com

guitar approaches were accessed. Benefits and effectiveness of these approaches in guitar teaching were analyzed, and their common usage in guitar teaching was evaluated. The acquired findings were listed in the research, and suggestions about some untouched issues were made. It is considered that the research will reach to the instructors who have problems in guitar teaching, and it will both bring light to the problems experienced in guitar teaching process and open the way for new methods.

Keywords: Guitar, method, instrument, teaching, technic

GİRİŞ

Çalgılar; insan hayatında yüzyıllardır var olan ve diğer disiplinler ile yakından ilintili müziğin önemli araçlarındandır. Eski Türk devletleri; dinde, savaşta, ayinlerde ve hasta tedavilerinde çalgıları kullanmışlardır. Batı müziği tarihinde ise çalgılara daha çok kilise dışında yer verilmiştir. Daha sonra zamanla saraylar ve kiliselerde de kullanılmaya başlanmışlardır.

Müzik yaşantısına her alanda girmiş olan çalgılar ile eğitim hayatımızda da çoğu kez karşılaşmaktayız. Çalgı eğitimi, öğrencilere teknik ve müzikal bilgi ve becerilerin yanı sıra türlü çalışma alışkanlıklarının kazandırılmasının ve çalgıya ait müzik kültürünün benimsenmesinin amaçlandığı bir süreçtir (Özdemir, 2014: 1). Çalgı çalma, vücut, zihin koordinasyonu ve üst düzey konsantrasyon gerektirir. Bu sebeple bir çalgıdaki performans, müzik yeteneklerinin diğer alanlarından daha üst düzey bir müziksel aktivitedir (Campbell ve Kasner, 2014: 9). İnsanın fiziki özelliklerine göre geçmişten günümüze birçok çalgı ailesi geliştirilmiştir. Müzikologlar, bu çalgıları belirli bir sıraya koymaya çalışmışlar ve müzik tarihi birçok sıralama ile karşı karşıya kalmıştır. En çok kabul göreni ise 20. Yüzyılın önde gelen müzikologlarından Avusturyalı Eric Moritz von Hornbostel ve Alman Curt Sachs' a aittir. Bu sıralamaya göre enstrümanlar; İdyofonlar, Membrafonlar, Kordofonlar, Aerofonlar olarak sıralanmaktadır. Bizim önemini vurgulayacağımız çalgı olan gitar ise Kordofonlar yani telli çalgılar sınıfı içerisinde yer almaktadır.

Ünlü gitar virtüözü Andres Segovia “Sanki bir sevgili gibi gitarı iki elinizle tutup kalbinize dayayarak çalıyorsunuz” sözleriyle gitara olan tutkusunu dile getirmiştir. (Can, 2004: 3). Gitar hoş tınısı, akla işleyen sesinin yanında kolay taşınabilirliği ve her bütçeye uygunluğu gibi özellikleriyle insanı kendine çeken bir çalgıdır. Halvaşi(1999, Akt. Can,2004: 8) ilkökul ve ortaokul öğrencilerine yönelik yaptığı bir çalışmada öğrencilerin okul çalgısı olarak diğer enstrümanlara nazaran daha çok gitarı tercih ettikleri bulgusuna ulaşmıştır. Gitarın çoksesli bir çalgı olup hem solo hem de eşlik çalgısı olarak kullanılması da bir diğer avantajlarından. Gitar için bu serüven ortaçağda başlayıp günümüze kadar devam etmiştir. Ortaçağda kullanılan Guitarra Latina Rasguedo tarzında yani eşlik için kullanılırken guitarra morisca punteado (nota nota) çalınmış (Uluocak, 2011: 24). Günümüzde kullanılan gitar ise hem eşlik hem de solo olarak kullanılabilir. Gitarın fiziki olarak son hali 19. Yüzyılın ikinci yarısında Antonio Torres (1819-1892) tarafından geliştirilmiştir..

Klasik gitar geçmişten günümüze bazı fiziki değişimler geçirmesinden dolayı her dönemde farklı teknikler ve çalım stilleri eklenerek tarih boyunca çeşitli değişimler göstermiştir. Bu değişimlere bir örnek; geçmişten günümüze başparmağın kullanımı bas tellerin dıştan avuç

içine çekilerek çalınmasından, dıştan avuç dışına çekilerek çalınması şeklinde değişmiştir. Bir diğer gitar tekniği olan dedillo tekniği zamanla kullanımını yitirirken, apoyando tekniği klasik gitarda kullanılmaya başlanmıştır. Bu tekniklerin gelişimi Francesco Tarrega’nın (1852-1909) öncülüğünde meydana gelmiştir (Şaklar, 2001 Akt. Dalkılıç 2010: 6).

Klasik gitar tutuş şekillerine baktığımızda; Rönesans ve Barok dönemde sağ bacağın üzerine konularak tutulmuştur. Daha sonra Aguado (1784-1849) gitarı tripod adı verilen bir sehpa üzerine koyarak çalmayı denemiştir. Fernando Sor (1778-1839) sol bacağın üzerine bir sehpa koyarak, gitarın şuan ki tutuş biçimine benzer bir pozisyonda gitarı tutmayı deneyip, bu konu hakkında birçok deneme yapmıştır. Bu gelişmelere Matteo Carcassi (1793-1853) bir yenisini ekleyip, modern gitarın şu an kullandığımız tutuş biçimini getirmiştir ve bu tutuş Francesco Tarrega ile de yaygınlaşmıştır (Şaklar, 2001, Akt. Dalkılıç, 2010: 6).

Klasik gitar için sol el tekniklerine baktığımızda; Sor, Carulli, Aguado, Coste gibi önemli gitar ustalarının ve eğitimcilerin sol el öğretimine birinci pozisyondan başladığı görülmektedir. Bu sistemdeki temel amacın öğrenciye melodik bir şeyler çaldırıp, öğrenciyi gitara ısıtmak olduğu söylenmektedir. Öte yandan gitarın zorluklarını da kamufle etmek için bu sistemin uygulandığı söylenmektedir. Bir diğer sistem, beşinci ya da yedinci pozisyondan başlayarak önce pozisyon çalışması yaptıırıp sonra melodi çaldırmaktır. Bir diğer öğretim sistemi ise sol eli her bir telde, on ikinci pozisyona kadar kromatik olarak çalıştırmaya yönelik sistemdir ki bunu Tarrega ekolüne bağlı olan Emilio Pujol’un metodunda görmekteyiz. Pujol, ustasının, sol elini kullanırken, sağ elde olduğu gibi en önemli öğe olarak “ses”i düşündüğünü ve buna bağlı olarak; sol elin, klavyeye dik ve perdelerle paralel olacak şekilde yerleştirilmesi gerektiğini dile getirmektedir. Pujol, sol elin durumunu, gitarın her pozisyonunda korumak gerektiğini vurgulamaktadır. Bu pozisyonun, sol elin en güçsüz görünen küçük parmağını, daha etkin kullanmada büyük rol oynadığını belirtmektedir. Ayrıca, sol el hareketlerinin de klavyeye paralel olması gerektiği belirtilmektedir (Biol, 2005 Akt. Dalkılıç, 2010: 7).

Türkiye’de gitar, önceleri sadece eğlence müziğinde kullanılan bir çalgı olmuş, daha sonra az sayıda da olsa konser vermeye gelen yabancı gitaristler, radyo yayınları, çeşitli vesilelerle yurt dışına gidip gelen kişilerin getirdiği plak ve notalar, klasik gitarın ülkemizde yaygınlaşmasına vesile olmuştur (Halvaşı, 1994 Akt. Küçükosmanoğlu, 2008: 6).

Türkiye’de klasik gitar eğitiminin akademi öncesi dönemi olarak adlandırılabilir 1923-1973 yılları arasında, çalgının yaygınlaşmasında kurumsal ve akademik çalışmalardan çok bireysel çabaların öne çıktığı görülür. İletişim araçlarının oldukça kısıtlı olduğu bu yıllarda klasik gitar yorumculuğu ve eğitimliğinde Andrea Paleologos (1911-1997), Ziya Aydınant (1905-1982), Can Aybars (1917-1999) ve Mazhar Reşit Ertüzün (1917-2010) öne çıkan isimler olmuşlardır (Kanneci, 2001, Akt. Uluocak, 2015: 67). Cumhuriyet öncesi doğumlu olan bu dört öncü gitarist, düzenledikleri konserler, yazdıkları eserler ve yetiştirdikleri öğrencilerle belli bir birikimin oluşmasında büyük pay sahibi olmuşlardır. Klasik gitar eğitiminin henüz akademilerde yer almadığı bu yıllarda, çalgıya ait bilgilerini tamamen kendi çabalarıyla geliştiren bu gitaristlerin oluşturduğu birikimin sonucunda ise çoğunlukla kendi öğrencilerinden oluşan yeni bir kuşak sahneye çıkmıştır. Türkiye’de klasik gitar eğitiminin gelişiminde ikinci bir

kuşak olarak adlandırılabilir olan bu gitaristler arasında Misak Toros (1940-2010), Raffi Arslanyan (d. 1944-) ve Savaş Çekirge (1944-1998) en önde gelenlerdir (Kanneci, 2001, Akt. Uluocak: 68). Ülkemizde gitar eğitimi zamanla gelişmiş ve birçok alana yayılmıştır. Gitar eğitimi üzerine birden fazla çalışma yapılmış ve gitar eğitimi hem mesleki hem de özengen eğitim kurumlarında kendine yer bulmuştur. İlk olarak Erol Küyel tarafından 1973-1974 yılları arasında “Okul Çalgı Kümeleri Dersi” adı altında Gazi Eğitim Enstitüsü gitar dersleri akademik alana girmiştir (Küçükosmanoğlu, 2008: 6). Bunu izleyen zaman diliminde daha sonra konservatuvar ve eğitim fakültelerinde bireysel çalgı olarak yerini almıştır.

Klasik gitar için geçmişten günümüze birçok metot yazılmıştır. Ülkemizde de klasik gitar eğitimine katkıda bulunmak için hem özengen hem de mesleki eğitimde kullanılmak adına metotlar mevcuttur. Küçükosmanoğlu(2008) yaptığı çalışmada 6 üniversitede öğretim üyesi olarak görev yapan öğretmenlerin kullandıkları metotları incelemiş ve 11 farklı metoda ulaşmıştır. Yine bilinenlerin yanında bilinmeyende birçok metot mevcuttur. Özdek(2006) yılında yaptığı çalışmada özengen müzik kurslarında gitar eğitimi veren 55 eğiticinin kullandığı hem yabancı hem de yerli metotları çalışmasında derlemiştir. Bu çalışmalarda metotlar analiz edilip farklı açılardan yeterlilikleri de incelenmiştir. Birçok sonuca ulaşıp, önerilerde bulunulmuştur.

Çalgıya çalışmak büyük özveri ve disiplin isteyen bir iştir. Genelde oyun çağında olan çocukların bu disiplin ve özveriyi göstermesi zordur. Çocukları gitar çalmaya heveslendirmek için yazılmış metotlar da mevcuttur. Erken yaşlarda alınan çalgı eğitiminin birçok avantajının yanında dezavantajları da bulunmaktadır. Erken yaş gitar eğitimi alan çocuklarda gitarı tutuş, sağ ve sol el teknikleri, ritmin algılanması gibi konularda sorunlar yaşanabilmektedir. Bu sorunlar devamında kötü sonuçlar doğurabilmektedir. Geçmiş yıllarda yapılan araştırmalar kesin olmamakla beraber, çocukların ve genç bayanların gitar eğitim sürecinde önkol hastalıklarına yakalanma riskinin daha fazla olduğu belirtilmektedir (Richard Norris, M.D, San Domenico School Music Conservatory and Virtuoso Program Akt. Ergin, 2006: 28). Leblebicioğlu’na(2006) göre bireylerin kaslarının küçük ve zayıf olması, aşırı kullanım sonrası bu hastalıklara yakalanma riskini de artırmaktadır (Ergin, 2004: 28). Horvath’a(2002) göre esneme ve gevşeme egzersizlerinin gitar çalışmaya başlamadan önce yapılmaması, eserler ne kadar kolay olursa olsun önkol kaslarını aşırı yormaktadır. Bu da önkol rahatsızlıklarına sebep olabilmektedir (Ergin, 2004: 28).

Gitar eğitimi için birçok metodun yazıldığı hatta bu metotların tez olarak incelendiği yapılan araştırmalarda görülmektedir. Fakat gitar eğitimi için yazılmış tez veya makale derlenmesi (bibliyografya) başlığı adı altındaki çalışmaların yeteri kadar olmaması ve yazılan metotların elde edilmesinde yaşanan zorluklar, bu alanın çalışabilir olduğunu düşündürmüştür.

Bu araştırma; Türkiye’de tezler ve makalelerde ele alınan farklı gitar öğretimi yaklaşımlarını derleyerek hem okuyucuya sunmayı hem de gitar öğretimine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Araştırmanın, gitar öğretim yöntemlerini tekrardan ele alarak gitar öğretiminde değinilmemiş noktaları vurgulayacağı, gitar öğretim sürecinde yaşanan sorunlara ışık tutacağı ve yeni yöntemlerin kapısını aralayacağı düşünülmektedir.

Araştırma Problem Cümlesi

Bu araştırmada; “Türkiye’de yapılmış tezlerde ve makalelerde incelenmiş gitar öğretiminde kullanılan farklı yaklaşımlar nelerdir?” sorusu cevaplanmaya çalışılacaktır. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıtlar aranmıştır.

- Gitar öğretimi üzerine yayımlanmış tez ve makaleler nelerdir?
- Gitar öğretim yaklaşımı çalışmaları hangi konular üzerine yapılmıştır?

Sınırlılıklar

Bu araştırma; internet üzerinden tam metnine ulaşılabilen tez ve makaleler ile sınırlandırılmıştır.

YÖNTEM

Araştırma betimsel nitelikli olup, araştırmamızda nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. “Betimsel araştırmalar, olayı olduğu gibi araştırmaya ve var olan durumu belirlemeye çalışan araştırmalardır. Bu tür araştırmalarda, ele alınan olaylar ve durumlar ayrıntılı bir şekilde araştırılmakta, daha önceki olaylar ve durumlarla ilişkisi incelenerek ‘ne’ oldukları betimlenmeye çalışılmaktadır” (Karakaya, 2012: 59). Nitel araştırma, “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanmaktadır” (Yıldırım ve Şimşek, 2016: 41). Bu bağlamda araştırmada, toplanan yazılı dokümanlar incelenerek, yorumlanmış ve önemli noktaların üzerinde durulmuştur.

Araştırma gitar öğretim alanında Türkiye’de yayımlanmış 4 makale 20 tezdten oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması

“Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ve olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar” (Yıldırım ve Şimşek, 2016: 189). Araştırmamızda verilere kaynak tarama ve inceleme yöntemi ile ulaşılmıştır. Araştırma için üçüncül kaynaklar taranarak, veriler toplanmış ve analiz edilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırma için incelenen tez ve makaleler bir araya toplanmıştır. Verileri analiz etmek için “içerik analizi” yöntemi kullanılmıştır. Strauss ve Corbin’in(1990) vurguladığı üzere “Bilim kavramlar olmadan var olamaz; kavramlar bizim olguları anlamamıza ve bu olgular üzerinde etkili düşünmemize yardımcı olur. Bir kavrama bir ad verdiğimiz zaman; o kavramla ilgili sorular sorabiliriz, o kavramı inceleyebiliriz ve başka kavramlarla ilişkilendirebiliriz (Yıldırım ve Şimşek, 2016: 242). Bu kavramların oluşumu da içerik analizi yöntemi ile oluşmaktadır. Bu bilgiler dahilinde araştırmamızda içerik analizi ile elde edilen bilgiler betimlenerek bazı noktalar vurgulanmış ve öneriler getirilmiştir.

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmamızın bu bölümünde doküman incelenmesi sonucu elde edilen materyallerin içerik analizi yapılarak elde edilen bulgular sunulmuştur.

Gitar öğretiminde kullanılmak üzere yayımlanmış tez ve makaleler nelerdir?

Tablo1. Gitar öğretimi yönelik yazılmış tezler

Tezler	Yazar	Yıl	Düzeyi
Klasik Gitar Öğretiminin Makamsal İçerikli Etüt ve Eserlere Uygulanabilirliği	Cihan Tabak	2016	Doktora Tezi
Gitar Eğitiminde Yazarak Çalışma Yönteminin Teknik Becerileri Kazanmaya Etkisi	Şevki Özer Akçay	2015	Doktora Tezi
Başlangıç Düzeyi Özengen Gitar Öğretiminde AYDINTAN ve CRACKNELL Metotlarının Kullanımına Yönelik Karşılaştırmalı Bir Çalışma ve Bir Model Önerisi	Zülüf Arslanoğlu	2014	Doktora Tezi
Başlangıç Gitar Eğitiminde Sağ El Öncelikli Öğretimin Öğrenci Başarısına Etkisi	Engin Özyörük	2014	Doktora Tezi
Suzuki Yönteminin Türk Halk Ezgileri Kullanılarak Başlangıç Gitar Eğitimine Uygulanabilirliği	Atabey Aykar	2014	Yüksek Lisans Tezi
Müzik Öğretmenliği Klasik Gitar Eğitimi Dersi İçin Eklektik Bir Yaklaşım	Muhittin Özdemir	2014	Doktora Tezi
Gitar Eğitiminde Makamsal Nitelikli Eserlerin Seslendirilmesine Yönelik Hazırlanan Alıştırma Performansa Etkisi	Ali Özdek	2013	Doktora Tezi
Gitar Eğitiminde Türk Müziği İçerikli Akor ve Kadans Kurulumlarına Yönelik Farklı Akortlarda Konumlandırmalar ve Etkililik Düzeyleri	Ali Korkut Uludağ	2012	Doktora Tezi
Bekir Küçükay'ın Motif Örneklerinin Egzersizleştirilmesi Eser ve Egzersizlerin Teknik Analizi Pratik Stratejileri	Handan Cangökçe	2010	Yüksek Lisans Tezi
Bireysel Çalgı Gitar Eğitimine Yönelik Oluşturulan bir "Eser Çalışma Modeli" Önerisi	Gutay Yıldırım	2010	Yüksek Lisans Tezi
Özengen Gitar Eğitiminde Parmak Hazırlamalı Öğretim Yönteminin Öğrencilerin Gitar Çalmadaki Başarısına Etkisi (Özel Çağlar Müzik Kursu Örneği)	Fatih Bingöl	2010	Doktora Tezi
7-9 Yaş Grubu Çocuklarda Gitar Eğitimi ve Teknikleri	Işıl Baltacı	2009	Yüksek Lisans Tezi
Video Model Destekli Öğretimin Gitar Performansına Etkisi	Ali Erim	2009	Doktora Tezi
Müzik Öğretmenliği Gitar Öğrencileri İçin Geliştirilen Akran Öğretimi Programının Etkililiğinin Sınanması	Ü. Kubilay Can	2009	Doktora Tezi
Gitar Eğitiminde Üstbilişsel Becerilerin Geliştirilmesine	Tuba Yokuş	2009	Doktora Tezi

Yönelik Etkinliklerin Performans Başarısına Etkisi		9	
Klasik Gitar Eğitiminde Makamsal Türk Halk Ezgilerinin Kullanımı	Olca Daşer	200 8	Yüksek Lisans Tezi
Gitar Eğitiminde Ritimsel Teknik Çalışmaların Önemi ve Geliştirilmesi	Ozan Akyatan	200 6	Yüksek Lisans Tezi
Halk Müziğine Dayalı Gitar Öğretimi	Gökhan Yalçın	200 4	Yüksek Lisans Tezi
Türkiye’de 7-9 Yaş Grubu Çocuklarına Yönelik Repertuar Destekli Klasik Gitar Eğitimi Programı Hazırlanması ve Etkililiğinin Sınanması	Ü. Kubilay Can	200 4	Yüksek Lisans Tezi
Bekir Küçükay’ın “Klasik Gitar Başlangıç Metodu”nun Hedef, Hedef Davranış ve İçerik Yönünden İncelenmesi	Süleyman Tarman	199 6	Yüksek Lisans Tezi

Tablo2. Gitar öğretimine yönelik yazılmış makaleler

Makale Adı	Yazar	Yıl
Yedinci Pozisyona Dayalı Alternatif Gitar Öğretim Modelinin Okul Çalgıları (Gitar) Dersinde Kullanılabilirliği	Ali Korkut Uludağ	2016
Gitar Eğitiminde Farklı Akort Sistemleriyle Kurgulanmış Çalışmalar: Nikriz Makamı Dizisi Örneği	Ali Korkut Uludağ	2016
Klasik Gitar Eğitimine Eklektik Bir Yaklaşım	Muhittin Özdemir -A. Aylin Can	2014
Video Model Destekli Öğretimin Gitar Performansına Etkisi	Ali Erim-Sadık Yöndem	2009

Tablo 1 ve 2 incelendiğinde; gitar öğretimi için 4 makale, 20 tez çalışması yapıldığı görülmektedir. Ali Korkut Uludağ’ın, Ali Erim’in ve Muhittin Özdemir’in çalışmalarının tez olarak yayımlandıktan sonra makale olarak da yayımlandığı görülmektedir. Ayrıca Ali Korkut Uludağ “*Yedinci Pozisyona Dayalı Alternatif Gitar Öğretim Modelinin Okul Çalgıları (Gitar) Dersinde Kullanılabilirliği*” isimli deneysel bir çalışma yapmıştır.

- Gitar öğretim yaklaşımı çalışmaları hangi konular üzerine yapılmıştır ?

Tablo 3. Gitar öğretim yaklaşımı analizleri

Yaklaşımın Adı	Yazar Yazarlar	Yaklaşımın Amacı	Kazanımları
Yedinci pozisyona dayalı gitar öğretimi	Ali Korkut Uludağ, Süleyman Tarman	-Bekir Küçükay'ın geliştirdiği yedinci pozisyona dayalı gitar öğretimi yönteminin kullanılabilirliği ve incelenmesi	-Sol eldeki aksaklıkların giderilmesi -Ses üretimi probleminin en aza indirilmesi -Sol el tekniğinin doğru biçimde uygulanması -Bilek, dirsek kombinasyonunun rahatlığı
Gitar eğitiminde farklı akort sistemleriyle kurgulanmış çalışmalar	Ali Korkut Uludağ	- Öğrencilerin akor ve kadans kurgularını farklı akort sistemleri ile çalma becerilerinin geliştirmesi	-Makamsal içerikli etüt ve çalışmaları kolaylaştırma -Makamsal eserler çalışırken akor ve kadans pozisyonlarını kolaylaştırma - Tablatura ve diyagram kullanımı, öğrenci algısını pozitif yönde etkilemiştir.
Gitar eğitimine eklektik bir yaklaşım	Muhittin Özdemir	-Görsel, işitsel ve uygulamaya dayalı öğrenme, modeli olan dizgeli eğitim modelinin öğrencilerin başarısı üzerine etkisi	-Klasik gitar tekniklerinin ve müzikal becerilerin geliştirilmesi -Belirli hedefler dahilinde ilerlemesi -Her duyuya hitap etmesi -Gitar eğitiminin yanında kavram bilgisinin de öğrencide oluşması -Öğrencinin zihinsel algı ve tutum düzeylerinde artış olması -Öğrencilerin gitar performansında artış olması
7-9 Yaş arası çocuklar için gitar eğitimi	Işıl Baltacı, Ü.Kubilay Can	7-9 yaş öğrencilere gitar eğitiminde doğru ve amaca uygun, temel bilgilerin verildiği ve uygulandığı bir programın oluşturulması ve kullanılması	-Renkler ve objeler ile desteklenen öğretimin öğrenci ilgisini arttırması -Öğrencilerin nota okumasını ve gitar üzerinde notaları bulmasını kolaylaştırması -Metot eğitiminin yanı sıra popüler içerikli repertuar eğitiminin öğrenci ilgisini arttırması ve daha fazla çalışmasını sağlaması
Başlangıç düzeyi gitar öğretiminde	Engin Özyörük	-Başlangıç gitar eğitiminde sağ el öncelikli gitar öğretiminin öğrenci	-Gitar tutuşuna olumlu katkılar sağlaması -Eşgüdümlü çalmada kolaylık sağlaması -Temiz ses üretimi -Sol el tekniklerinin daha kolay öğrenilmesini

e sağ el öncelikli öğretim		başarısına etkisi	sağlaması -Nüanslara ve tempoya dikkat edilmesi -Temel teknik , müzikal etki ve yorumlama kalitesini arttırması
Bekir Küçükay Motif örneklerinin egzersizleştirilmesi	Hande Cangökçe	-Gelişmiş gitar teknikleri ve alternatif çalışma yöntemleri ile ileri düzey teknik egzersizlere yeni bir bakış açısı sunmak	-İleri düzey gitar eğitimi için faydalı egzersizler sağlaması -Gitar yorumcularına ve eğitimcilerine alternatif öğretim yöntemleri sunması -Pratik stratejileri, hata saptama, beceri geliştirme ve doğru çalışma yöntemleri ile analiz ve egzersizler sağlaması
Video model destekli öğretim	Ali Erim	-Video model destekli öğretimin, başlangıç aşamasındaki yetişkin gitar öğrenci performanslarına olan etkisi	-Doğru biçimde gitar tutuş alışkanlığı oluşturması -Sağ ve sol el kullanım performansını olumlu etkilemesi -Öğrenilen bilgiyi tekrar etmemizi kolaylaştırması -Gitar ders süresinin az olmasından dolayı hatırlatıcı bir etken olması -Vakit tasarrufu sağlaması -Aile bütçesine destek olması
Başlangıç düzeyi gitar öğretiminde Aydın ve Cracknell metotları	Zülüf Arslanoğlu	-Başlangıç gitar eğitiminde Ziya Aydın’ın “Gitar Metodu I” ve Debbie Cracknell’in “Enjoy Playing The Guitar Book I” isimli metotlarının etkililik düzeyini belirlemek	-Aydın’ın metodunun orta ve ileri seviye gitar öğrencilerine hitap etmediği saptanmış -Aydın’ın metodunda çok sayıda eser ve etüd bulunduğu -Cracknell metodunda önbilgilere yer verildiği ve metodun bilinenden bilinmeyene göre ilerlediği saptanmıştır -Öğrencilerin akort yapabilmeleri -“Özengellere Yönelik Klasik Gitar Öğretim Model Önerisi” -Model önerisinin içeriği açıklamalar, genel amaçlar, özel amaçlar,
Gitar eğitiminde ritimsel çalışmalar	Ozan Akyatan	-Öğrencilerin ritmik sorunlarını gitar üzerinde çözmelerini sağlayacak anlayışı kazanmalarına yardımcı olmayı hedeflemek	-Ritim teorisi,terimleri ve solfej -Bartok, Ligeti ve Britten gibi bestecilerin eserlerinden tanıma. -“p” parmağı ile” i-m-a” parmakları arasındaki koordinasyonu en iyi şekilde yapabilmek için çeşitli boş tel arpej çalışmaları ve akor arpej çalışmaları, alternatif vurgu ve ritimler.
Gitar eğitiminde yazarlık çalışmaları	Şevki Özer Akçay	-Gitar eğitiminde teknik becerilerin kazanılmasında, yazarlık çalışmaları	- Genel müzik bilgileri,gitar çalmadaki teknik beceriler ve müzikal etki ve yorumlamaya ilişkin becerilerin gelişimi -Nota sürelerinin ve tartım kalıplarının doğru

		yönteminin öğrenci başarısına etkisini ortaya koymak	seslendirilmesi -Gürlük terimleri, hız terimleri ve süslemeleri doğru seslendirilmesi -Sağ ve sol el parmak isimlerini doğru kullanması -Müzikal formun etkili biçimde seslendirilmesi -Öğrencilerin eseri ezbere çalmalarında etkili bir yöntem olması -Hataları görme, hafızaya alma ve notaları tanıma
Gitar eğitiminde “eser çalışma modeli”	Gutay Yıldırın	-Öğrencilerin bir gitar eserini güçlü müzikal ifadeyle çalabilmelerini sağlayacak temel bilgileri aktarmak ve karşılaşılan teknik ve müzikal güçlüklerin aşılması	-Özellikle akor içindeki ezgi çizgisinin iyi duyurulabilmesi -Belirlenen pozisyon güçlükleri için etütler oluşturulması -Ezginin duyurulabilmesi için eşliğin ezgiye göre hafif çalınması -Eserin karakterini yansıtacak nüans ve vurgulara dikkat edilmesi -Arpejli eşlik yapısı olduğunda, “a” parmağıyla ezgi seslendirmede apoyando yapılması
Gitar öğrencileri için geliştirilen akran öğretimi programı	Ümit Kubila y Can	- Gitar öğrencileri için geliştirilen akran öğretimi programının etkililiğinin sınanması	-Ders veren öğrencilerin; derse hazırlanış, sunuş becerilerinin artması -Ders veren öğrencilerin; sorumluluk bilincinin, liderlik, yönetme ve yönlendirme becerilerinin artması -Ders alan öğrencilerin; derse devam, katılım, hazırlanma, düzenlilik ve çalışma konularında sorumluluklarının artması -Öğrencilerin içinde buldukları role uyum sağlamaları
Parmak hazırlamalı öğretim yöntemi	Fatih Bingöl	-Özengen gitar eğitiminde parmak hazırlamalı gitar öğretimi yönteminin öğrencilerin gitar çalmadaki başarılarına etkisini saptamak	-Parmak hazırlamalı öğretim yönteminin öğrencilerin gitarda seslendirme becerilerinde etkili olduğu alanın tonlama ve cümleme olması
Gitar eğitiminde makamsal eserlerin ve etütlerin seslendirilmesi	Ali Özdek, Olcay Daşer, Cihat	-Gitar eğitiminde kullanılan makamsal gitar müziği eserlerinin seslendirilmesinde hazırlanan alıştırma öğrenci	-Makamsal etüt veya alıştırma öğrencilerin öğretime katılması -Makamsal karakterdeki gitar müziği eserlerine yönelik hazırlayıcı alıştırma öğrencilere birçok kategoride olumlu etkiler sağlaması -Kültürel dinamiklerin gitar eğitimine eklenmesinin batı müziği

	Tabak	başarısına etkileri klasik gitar öğretiminde Türk halk ezgilerinin kullanılma durumunu ve Türk müziği makamlarıyla yazılan etüt ve eserlerden oluşan bir repertuarla klasik gitar öğretimi ve uygulamasına farklı boyutlar getirmek.	repertuarına bir destek unsuru olma beklentisi. -Öğretim elemanlarının çoğunluğunun makamsal ezgilerin gitar eğitimini daha dinamik, daha zevkli ve daha verimli hale getirip, öğrencilerin çalışma ve öğrenme sürecinde olumlu etkileyeceği görüşü -Öğrencilerin geleneksel ve eşit tampere sisteme uyarlanmış makamlara ilişkin teorik bilgilerinin geliştirilmesi -Türk müziği makamları uyarlanarak yapılan gitar eğitiminin, genel, teknik ve müzikal değerlendirmelerde artış göstermesi
Halk müziğine dayalı gitar öğretimi	Gökhan Yalçın	-Türk halk müziğine dayalı gitar öğretiminin önemini vurgulamak ve nasıl olması gerektiğini belirlemek	- Bestecilerimizin gitara yönelik çalışmalarında, Türk halk müziğinin ezgisel ve ritmik yapısındaki eserlere yer vermelerinin sağlanması. - Halk müziğine dayalı gitar öğretimi için bir model oluşturulmuştur.
Suzuki yönteminin Türk halk ezgileri kullanılarak başlangıç gitar eğitimine uygulanabili rliği	Atabe y Aykar	-Temeli dil öğrenme prensibine dayanan çalgi öğretim yöntemlerinden olan Suzuki yönteminin kendi kültürel öğelerimiz ile başlangıç gitar eğitimine uygulanana birliğini saptamak	-Sistemli ve düzenli olarak çalışma, -Suzuki’nin dinleme, tekrar etme, ezberleme vb. prensiplerini yerine getirme, örnek repertuarın bilişsel, devinişsel ve duyuşsal alanlardaki tüm hedef ve hedef davranışları çok iyi düzeyde gerçekleştirdiğinin görülmesi -Ailenin öğrenci başarısına önemli ölçüde katkı sağladığının görülmesi
Gitar eğitimin de üstbilişsel becerilerin geliştirilme si	Tuba Yokuş	-Gitar eğitiminde üstbilişsel becerilerin geliştirilmesine yönelik etkinliklerin öğrencilerin üstbilişsel farkındalık düzeyleri, gitar performans başarıları ve gitar dersi bilgi düzeyleri üzerindeki etkisini saptamak	-Öğrencilerin uygulama süreci sonunda üstbilişsel farkındalık düzeylerinde, gitar performans başarılarında ve gitar dersi bilgi düzeylerinde artış olduğunun görülmesi - Üstbilişsel becerilerin geliştirilmesine yönelik düzenlenen eğitim programlarının ya da eğitim ortamlarının öğrencilerin üstbilişsel farkındalık düzeylerinin artırılmasında etkili olması - Dizgeli eğitime göre hazırlanan öğretim programlarının; öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlardaki gelişimine yönelik hedeflenen kazanımları gerçekleştirmeleri

Tablo 3 incelendiğinde gitar eğitim için 17 farklı yaklaşım olduğunu görmekteyiz. En fazla çalışmanın “*Gitar Eğitiminde Makamsal Eserlerin ve Etütlerin Seslendirilmesi ve Performansa Etkisi*” adı altında olduğunu görmekteyiz. Buna ek olarak “*Halk Müziğine Dayalı Gitar Eğitimi, Suzuki Yönteminde Türk Halk Ezgileri Kullanılarak Başlangıç Gitar Eğitiminde Uygulanabilirliği*” gibi farklı başlıklar adı altında da gitar eğitiminin Türk halk müziği ve makam yapısına uyarlına bilirliliği çalışmaları olduğu görülmektedir. İkinci olarak “*Yedinci Pozisyona Dayalı Gitar Öğretimi*” ve “*7-9 Yaş Arası Çocuklar İçin Gitar Eğitimi*” yaklaşımlarının çoğunlukta olduğunu görmekteyiz. Ayrıca “*Gitar Eğitimine Eklektik Bir Yaklaşım*” ve “*Gitar Eğitiminde Üst bilişsel Becerilerin Geliştirilmesinin Performansa Etkisi*” yaklaşımlarının birbirlerine yöntem bakımından benzedikleri görülmektedir. Diğer yaklaşımlar ise; “*Gitar Eğitiminde Farklı Akort Sistemleriyle Kurgulanmış Çalışmalar, Başlangıç Düzeyi Gitar Öğretiminde Sağ El Öncelikli Öğretim, Bekir Küçükay Motif Örneklerinin Egzersizleştirilmesi (Üst Düzeyler İçin Pratik Önerileri), Video Model Destekli Öğretimin Gitar Performansına Etkisi, Başlangıç Düzeyi Gitar Öğretiminde Aydınlan ve Cracknell Metotlarının karşılaştırılması ve Model Önerisi, Gitar Eğitiminde Ritimsel Çalışmaların Önemi, Gitar Eğitiminde Yazarak Çalışmanın Teknik Becerileri Kazanamaya Etkisi, Gitar Eğitiminde “Eser Çalışma Modeli” Önerisi , Gitar Öğrencileri İçin Geliştirilen Akran Öğretimi Programı, Parmak Hazırlamalı Öğretim Yönteminin Öğrencinin Gitar Çalma Başarısına Etkisi, Gitar Eğitiminde Üstbilişsel Becerilerin Geliştirilmesinin Performansa Etkisi*” şeklinde sıralanmaktadır.

Bu alanda literatüre yazılı olarak en çok katkı sağlayan yazarların Ümit Kubilay Can ve Ali Korkut Uludağ olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra 7. Pozisyondan gitar eğitimine başlama yaklaşımını geliştiren Bekir Küçükay’ın da literatüre önemli katkılar sağladığı görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonucunda gitar eğitimi yaklaşımı içeren 20 tez 4 makaleye ulaşılmıştır. 3 tezin makale olarak da yayımlandığı, sadece 1 makalenin sırf bu alan için hazırlandığı görülmektedir. Sonuçta bu konu için oldukça az makale yazıldığı gözlenmiştir. 20 tez 4 makale toplamda; 17 farklı yaklaşım ele alınmıştır.

Tez ve makale olarak literatüre en fazla katkıyı Ümit Can Kubilay ve Ali Korkut Uludağ’ın yaptığı görülmektedir. Bekir Küçükay’ın da önemli katkıları olduğu görülmektedir. Diğer yazarlar ise; Süleyman Tarman, Muhittin Özdemir, Işıl Baltacı, Engin Özyörük, Hande Cangökçe, Ali Erim, Züluf Arslanoğlu, Ozan Akyatan, Şevki Özer Akçay, Gutay Yıldırım, Fatih Bingöl, Ali Özdek, Olcay Daşer, Cihat Tabak, Gökhan Yalçın, Atabey Aykar ve Tuba Yokuş şeklindedir.

Gitar eğitimi yaklaşımlarının çoğunluk olarak “*Gitar Eğitiminde Makamsal Eserlerin ve Etütlerin Seslendirilmesi ve Performansa Etkisi*” başlığı adı altında toplandığı görülmektedir. “*Yedinci Pozisyona Dayalı Gitar Öğretimi*” ve “*7-9 Yaş Arası Çocuklar İçin Gitar Eğitimi*” başlıklarının da sonrasında gelmekte olduğu görülmektedir. Diğer başlıklar ise; “*Gitar Eğitiminde Farklı Akort Sistemleriyle Kurgulanmış Çalışmalar, Başlangıç Düzeyi Gitar Öğretiminde Sağ El Öncelikli Öğretim, Bekir Küçükay Motif Örneklerinin*

Egzersizleştirilmesi(Üst Düzeyler İçin Pratik Önerileri), Video Model Destekli Öğretimin Gitar Performansına Etkisi, Başlangıç Düzeyi Gitar Öğretiminde Aydınlan ve Cracknell Metotlarının karşılaştırılması ve Model Önerisi, Gitar Eğitiminde Ritimsel Çalışmaların Önemi, Gitar Eğitiminde Yazarak Çalışmanın Teknik Becerileri Kazanmaya Etkisi, Gitar Eğitiminde “Eser Çalışma Modeli” Önerisi, Gitar Öğrencileri İçin Geliştirilen Akran Öğretimi Programı, Parmak Hazırlamalı Öğretim Yönteminin Öğrencinin Gitar Çalma Başarısına Etkisi, Gitar Eğitiminde Üst bilişsel Becerilerin Geliştirilmesinin Performansa Etkisi, Halk Müziğine Dayalı Gitar Eğitimi, Suzuki Yönteminde Türk Halk Ezgileri Kullanılarak Başlangıç Gitar Eğitiminde Uygulanabilirliği” şeklindedir.

Gitar eğitiminde makamsal eserlerin kullanılması çalışmalarının çoğunluğu kapsamının yanında, “*Halk Müziğine Dayalı Gitar Eğitimi*” ve “*Suzuki Yönteminde Türk Halk Ezgileri Kullanılarak Başlangıç Gitar Eğitiminde Uygulanabilirliği*” başlıklarının da bu konuya yakın çalışmalar olduğu görülmektedir. Bu sonuçta bize gitar eğitimi yaklaşımları için en fazla çalışmanın gitar eğitiminde makamsal eserlerin kullanılması için yazıldığını göstermektedir. Ayrıca “*Gitar Eğitimine Eklektik Bir Yaklaşım*” ve “*Gitar Eğitiminde Üst bilişsel Becerilerin Geliştirilmesinin Performansa Etkisi*” yaklaşımlarının birbirlerine yöntem bakımından benzedikleri görülmektedir. İki çalışmada da dizgeli eğitim modelinin kullanıldığı görülmektedir. Bu açıdan dizgeli eğitim modelinin gitar eğitiminde kullanılabilirliği düşünülebilir. Can (2004) çalışmasında video ile desteklenmiş gitar eğitiminin, çocuklar için etkili olmadığına ulaşmıştır fakat Erim (2009) çalışmasında video ile desteklenmiş gitar eğitiminin, başlangıç aşamasında olmalarına rağmen yetişkinler için etkili olduğuna ulaşmıştır. Bu da yetişkinler için video destekli gitar eğitiminin geliştirilebileceğini fakat çocuklar için pek olumlu olmayacağını göstermektedir. Fakat bu konuda kesin sonuçlar söyleyebilmek için çok sayıda araştırmaya ihtiyaç vardır.

İncelenen 17 gitar eğitim yaklaşımının; 11’inin ileri ve orta düzey için yazıldığı, 6’ sının başlangıç düzeyi için yazıldığı görülmektedir. Küçük yaşlardan itibaren çalgı aleti çalmak çocukları birçok yönde geliştirmektedir ve kişi için çalgı aleti çalmanın başlangıcı çok önemlidir. Bu sebeple başlangıç seviyesi düzeyinde araştırmaların artırılması gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca özengen müzik araştırmalarının da sayısının az olduğu saptanmıştır. Özengen müzik alanı, çoğu müzisyen için müziğe başlangıç yeri olduğundan dolayı önemli bir konu olduğu düşünülmektedir. Özengen müzik araştırmalarının artırılmasının başlangıç seviyesi gitar öğrencileri için faydalı olabileceği düşünülmektedir.

Türkiye de gitar eğitimi geçmişi, diğer çalgılara göre oldukça yenidir. Fakat eğitim ve yorumculuk yolunda önemli mesafeler alınmıştır. Genç gitar yorumcuları dünya platformunda diğer ülke gitaristleri ile rahatlıkla yer alabilmektedirler. Bu başarıda, nitelikli eğitim süreçlerinin ve sorunlara yönelik çeşitli yaklaşım arayışlarının önemli rolü vardır. Farklı hedefleri olan ve çeşitli eğitim kurumlarında daha ileriye ulaşma çabaları, araştırmamızda ele aldığımız çeşitli yaklaşım arayışlarını doğurmuştur. Bu arayışlar daha nitelikli gitar eğitim süreçlerini öğrencilere sunmayı amaçlamaktadır. Bu amaca yönelik araştırmacılar için aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

- Gitar Eğitiminde Ritimsel Çalışmaların Önemi başlıklı çalışmanın sınanabilir ve geliştirilebilir olduğu düşünülmektedir.
- 7. Pozisyona dayalı gitar öğretimi için ilave çizgiler gerektiren kalın notaların eğitmen için sorun yaratabileceği düşünülmektedir. Bunun için ek çalışmalar yapılabilir.
- Gitar Eğitiminde “Eser Çalışma Modeli” Önerisi başlıklı çalışmanın sınanabilir ve geliştirilebilir olduğu düşünülmektedir.
- Dizgeli eğitimi modelinin gitar eğitimine uyarlanması için farklı çalışmalar yapılabilir.
- Başlangıç düzeyi gitar öğretimi için daha fazla çalışma yapılabilir.
- Özengen gitar eğitimi için daha fazla çalışma yapılabilir.
- Bu araştırmada incelenen yaklaşımlar doğrultusunda, bir metot geliştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Akçay, Ş. (2015). Gitar Eğitiminde Yazarak Çalışma Yönteminin Teknik Becerileri Kazanmaya Etkisi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.
- Akyatan, O. (2006). Gitar Eğitiminde Ritimsel Teknik Çalışmaların Önemi ve Geliştirilmesi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Arslanoğlu, Z. (2014). Başlangıç Düzeyi Özengen Gitar Öğretiminde AYDINTAN ve CRACKNELL Metotlarının Kullanımına Yönelik Karşılaştırmalı Bir Çalışma ve Bir Model Önerisi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara
- Aykar, A. (2014). Suzuki Yönteminin Türk Halk Ezgileri Kullanılarak Başlangıç Gitar Eğitimine Uygulanabilirliği, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- Baltacı, I. (2009). 7-9 Yaş Grubu Çocuklarda Gitar Eğitimi ve Teknikleri, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli
- Bingöl, F. (2010). Özengen Gitar Eğitiminde Parmak Hazırlamalı Öğretim Yönteminin Öğrencilerin Gitar Çalmadaki Başarısına Etkisi (Özel Çağlar Müzik Kursu Örneği), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.

- Campbell, P. S. ve Kassner, C. S., (2014). Music İn Childhood, 4. Edition, Cengage Learning Publishing, United States of America. S:9.
- Can, Ü. (2004). Türkiye’de 7-9 Yaş Grubu Çocuklarına Yönelik Repertuar Destekli Klasik Gitar Eğitimi Programı Hazırlanması ve Etkililiğinin Sınanması, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul. s:3-4.
- Can, Ü. (2009). Müzik Öğretmenliği Gitar Öğrencileri İçin Geliştirilen Akran Öğretimi Programının Etkililiğinin Sınanması, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.
- Cangökçe, H.(2010). Bekir Küçükay’ın Motif Örneklerinin Egzersizleştirilmesi Eser ve Egzersizlerin Teknik Analizi Pratik Stratejileri, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Dalkılıç, M. (2010). Müzik Öğretmeni Adaylarının Gitar Çalma Temel Tekniklerinin Kazanım Zorluklarının İncelenmesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Burdur.s:6.
- Daşer, O. (2008). Klasik Gitar Eğitiminde Makamsal Türk Halk Ezgilerinin Kullanımı, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Erim, A. ve Yöndem, S.(2009). Video Model Destekli Öğretimin Gitar Performansına Etkisi, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi
- Ergin, E. (2006) Gitar Eğitiminde Karşılaşılan Önkol Hastalıklarına İlişkin Öğrenci Görüşleri, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.s:28.
- Halvaşi, A (1999). Ülkemiz Müzik Eğitiminde Klasik Gitar. (Yayımlanmamış Doktora Tezi) Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Karakaya, İ. (2012). “Bilimsel Araştırma Yöntemleri”, Tanrıoğen, A. (ed.), Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Anı Yayıncılık Ankara.s:59.
- Küçükosmaoğlu, O. (2008). Eğitim Fakültelerinde Başlangıç Gitar Eğitiminde Kullanılan Metotların incelenmesi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya.s:6.
- Özdek, A. (2013). Gitar Eğitiminde Makamsal Nitelikli Eserlerin Seslendirilmesine Yönelik Hazırlanan Alıştırmaların Performansa Etkisi, Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Kayseri.
- Özdemir, M. (2014). Müzik Öğretmenliği Klasik Gitar Eğitimi Dersi İçin Eklektik Bir Yaklaşım, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul. S:1.
- Özyörük, E. (2014). Başlangıç Gitar Eğitiminde Sağ El Öncelikli Öğretimin Öğrenci Başarısına Etkisi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara.

- Tabak, C.(2016). Klasik Gitar Öğretiminin Makamsal İçerikli Etüt ve Eserlere Uygulanabilirliği, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Malatya.
- Tarman, S.(1996). Bekir Küçükay'ın "Klasik Gitar Başlangıç Metodu"nun Hedef, Hedef Davranış ve İçerik Yönünden İncelenmesi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Uludağ, A.(2016). Yedinci Pozisyona Dayalı Alternatif Gitar Öğretim Modelinin Okul Çalgıları (Gitar) Dersinde Kullanılabilirliği, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi,
- Uludağ, A.(2012). Gitar Eğitiminde Türk Müziği İçerikli Akor ve Kadans Kurulumlarına Yönelik Farklı Akorlarda Konumlandırmalar ve Etkililik Düzeyleri, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Malatya.
- Uluocak, S. (2011). Klasik Gitar Tarihi I, Doruk Yayıncılık, Ankara.s:24.
- Uluocak, S. (2015). Türkiye'de Cumhuriyet'in İlk Elli Yılında Klasik Gitar Eğitimi: Paleologos ve Öğrencileri, Sahne ve Müzik Eğitim-Araştırma Dergisi, Ankara.s:67.
- Yalçın, G. (2004). Halk Müziğine Dayalı Gitar Öğretimi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- Yıldıran, G. (2010). Bireysel Çalgı Gitar Eğitimine Yönelik Oluşturulan bir "Eser Çalışma Modeli" Önerisi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, 10. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.s:41.-189.-242.
- Yokuş, T. (2009). Gitar Eğitiminde Üstbilişsel Becerilerin Geliştirilmesine Yönelik Etkinliklerin Performans Başarısına Etkisi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul